

РЕШЕНИЕ

№ 2742

гр. София, 21.04.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 37 състав,
в публично заседание на 04.04.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Адриан Янев

при участието на секретаря Кристина Алексиева, като разгледа дело номер **2076** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – чл. 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на Държавно предприятие „Управление и стопанисване на язовирите“ (ДУПСЯ) срещу дадени предписания в раздел V, т. 2 от Констативен протокол № 03-01-81 от 08.12.2022 г., съставен от инспектори в Регионален отдел „С. България“ – офис В. на Главна дирекция „Надзор на язовирните стени и съоръжения към тях“ (ГД „НЯСС“) към Държавна агенция за метрологичен и технически надзор (ДАМТН).

В жалбата се поддържат оплаквания за липса на компетентност на органа да издава оспорваното предписание, тъй като това е в правомощията на комисията по чл. 138а, ал. 3 ЗВ. Развиват се доводи за липсата на изложени мотиви, както и за допуснати съществени нарушения на процесуалните правила, доколкото не е дадена възможност на жалбоподателя да участва в производството.

Ответната страна - инспектори в Регионален отдел Регионален отдел (РО) „С. България“ – офис В. на Главна дирекция „Надзор на язовирните стени и съоръжения към тях“ (ГД НЯСС) към Държавна агенция за метрологичен и технически надзор (ДАМТН).

Административен съд София - град, след като прецени становищата на страните и събраните по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа страна:

Не се спори по делото, че на основание чл. 19б, ал. 3, вр. чл. 139а, ал. 6 ЗВ на

Държавно предприятие „Управление и стопанисване на язовирите“ (ДУПСЯ) е предоставен за управление язовир „Кокошарника“, съставляващ поземлен имот с идентификатор 67845.45.182 по КККР, находящ се в [населено място], [община], област В.. В тази връзка жалбоподателят по силата на чл. 139д ЗВ упражнява правата и изпълнява задълженията на собственик на язовирната стена и съоръженията към нея на язовира.

Не се спори, че язовирът е класифициран като малък по смисъла на чл. 141а. ал. 2 ЗВ и с втора значителна степен на потенциална опасност по смисъла на чл. 141б, ал. 1, т. 2 ЗВ.

От преписката се установява за извършена проверка на язовира „Кокошарника“, за което е съставен Констативен протокол № 03-01-35/19.04.2021 г. от инспектори в РО „С. България“ – офис В. на ГД „НЯСС“ към ДАМТН. С този протокол в раздел V, т. 2 са дадени следните предписания на ДУПСЯ: а). Да се извършат ремонтно – възстановителни работи по бързоотока и енергогасителя на преливника за привеждането им в експлоатационно състояние и б). да се извършат ремонтно – възстановителни работи в участъка със свличане по въздушния откос. Даден е срок до 30.09.2021 г. за изпълнение на предписанията.

Впоследствие е извършена проверка на язовира на 13.07.2021 г. и от Комисията по чл. 138, ал. 3 ЗВ, назначена със Заповед № РД-18-К-20/21.06.2021 г. на областния управител на област В., за което е съставен Протокол № О.-52/13.07.2021 г. от оглед на язовирна стена и съоръжения към нея. Комисията е констатирала, че състоянието на язовирната стена е неизправно – частично работоспособно, за което т. 2 от протокола са дадени следните предписания на ДУПСЯ: а). да се извършат ремонтни работи по въздушния откос на слягането над шахтата на основния изпускател; б). да се възстанови състоянието на бързоотока и енергогасителя на преливника; в). да се възстанови геометричния профил на короната и г). да се отстрани заблятяването в петата на язовирната стена. Даден е срок до 30.10.2021 г. за изпълнение на предписанията.

На 10.03.2022 г. е извършена проверка въз основа на заповед на изпълнителния директор на жалбоподателя ДУПСЯ, обективизирана в протокол № 31-ТП-03/10.03.2022 г., в който е констатирано че състоянието на язовирната стена е неизправно – частично работоспособно.

От преписката се установява за извършена втора проверка на язовира на 13.06.2022 г. от Комисията по чл. 138, ал. 3 ЗВ, назначена със Заповед № РД-18-К-22/21.06.2022 г. на областния управител на област В., за което е съставен Протокол № О.-52/13.06.2022 г. от оглед на язовирна стена и съоръжения към нея. Комисията е констатирала, че състоянието на язовирната стена е неизправно – частично работоспособно, тъй като са неизправни бързоотока и енергогасителите, намиращи се след основния изпускател (ОИ) и след преливника. В тази връзка в т. 2 от протокола са дадени следните предписания на ДУПСЯ: а). да се извършат ремонтни работи по въздушния откос на слягането над шахтата на основния изпускател; б). да се възстанови състоянието на бързоотока и енергогасителя на преливника и в). да се възстанови геометричния профил на короната. Даден е срок до 29.12.2022 г. за изпълнение на предписанията.

На 10.10.2022 г. е извършена проверка въз основа на заповед на изпълнителния директор на жалбоподателя ДУПСЯ, обективизирана в протокол № 31-ТП-10/10.10.2022 г., в който е констатирано че състоянието на язовирната стена е неизправно –

частично работоспособно.

Извършена е последваща проверка на язовира, за което е съставен Констативен протокол № 03-01-81 от 08.12.2022 г. от инспектори (И. И. и В. Н.) в Регионален отдел „С. България“ – офис В. на ГД „НЯСС“ към ДАМТН. С този протокол в раздел V, т. 2 са дадени оспорваните предписания на ДУПСЯ както следва: а). да се извършат ремонтно - възстановителни работи по бързоотока и енергогасителя на преливника за привеждането им експлоатационно състояние; и б). да се извършат ремонтно - възстановителни работи по въздушния откос в участъка на слягането над шахтата на основния изпускател. Даден е срок до 02.05.2023 г. за изпълнение на предписанията.

В раздел II от оспорвания констативен протокол е констатирано, че въздушният откос е неизправен, тъй като се наблюдава слягане по цялата височина на откоса над шахтата на основния изпускател с ширина около 1,5 м., както и че е налице заблътване в петата на язовирната стена. Констатирано е още, че бързоотока и енергогасителя след преливника са разрушени поради ерозия. Отражено е, че не са изпълнени предписанията, дадени с Протокол № О.-52/13.06.2022 г. от Комисията по чл. 138, ал. 3 ЗВ, назначена от областния управител на област В..

По делото е представена Заповед № А-776/22.12.2021 г. на председателя на ДАМТН, от която се установява, че същият е оправомощил служителите, съставили Констативен протокол № 03-01-81 от 08.12.2022 г., да дават предписания на собствениците на язовирни стени. Представени са още доказателства, че лицата съставили оспорвания констативен протокол заемат длъжността „инспектор“ в РО „С. България“ – офис В. на ГД „НЯСС“ към ДАМТН.

При така установените факти, Административен съд София-град достига до следните правни изводи:

Жалбата е допустима, тъй като е подадена в срок, срещу административен акт, подлежащ на съдебно оспорване, от надлежна страна - адресат на оспорваното предписание и при наличие на правен интерес.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

Според чл. 146, вр. чл. 168 АПК съдът следва да провери актът издаден ли е от компетентен орган и в предписаната от закона форма, спазени ли са материалноправните и процесуалноправните разпоредби и съобразен ли е актът с целта на закона.

Актът е постановен от компетентен орган по смисъла на чл. 190а, ал. 1, т. 3, вр. чл. 190, ал. 4 от ЗВ - длъжностни лица от в РО „Юг – Ю. България“ на ГД „НЯСС“ към ДАМТН, които видно от т. 31 и т. 34 от Заповед № А-776/22.12.2021 г. на председателя на ДАМТН са оправомощени да дават задължителни предписания по спазване и прилагане на приложимата нормативна уредба.

Според чл. 190а, ал. 1, т. 3 от ЗВ председателят на ДАМТН или оправомощените от него длъжностни лица по чл. 190, ал. 4 имат право да дават предписания на собствениците на язовирни стени и/или на съоръженията към тях съобразно правомощията си по този закон и наредбата по чл. 141, ал. 2, както и да определят срок за тяхното изпълнение.

Аналогична е разпоредбата на чл. 117, т. 3 от Наредбата за условията и реда за осъществяване на техническата и безопасната експлоатация на язовирните стени и на съоръженията към тях и за осъществяване на контрол за техническото им състояние (Наредбата), според която при изпълнението на правомощията по чл. 116 контролните органи от ДАМТН имат право да дават предписания на собствениците на язовирни

стени и/или съоръженията към тях съобразно правомощията си по Закона за водите и тази наредба, както и да определят срок за тяхното изпълнение.

Съгласно чл. 10, ал. 4 от ЗВ политиката, свързана с контрола върху техническото състояние и безопасната експлоатация на язовирните стени и на съоръженията към тях, се осъществява от председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор. Съгласно чл. 140, ал. 2, т. 1 ЗВ председателят на ДАМТН или оправомощени от него длъжностни лица осъществяват контрол за изпълнение на дейностите по чл. 138, ал. 4, т. 8 ЗВ, а именно изпълнение на мерки за поддържане на язовирните стени и съоръженията към тях в изправно техническо състояние и осигуряване на безопасната им експлоатация.

Горното налага извод, че за председателя на ДАМТН и за оправомощени от него длъжностни лица са налице законодателно уредени правомощия в чл. 140, ал. 2, т. 1, вр. чл. 138, ал. 4, т. 8 ЗВ, касаещи извършване на контрол по техническото състояние на язовирните стени, а според чл. 190а, ал. 1, т. 3 от ЗВ могат да се дават предписания по повод осъществяване на тези правомощия. Именно в съответствие с контролните им правомощията са дадени обжалваните предписания, насочени за осигуряване изправното техническо състояние на язовирната стена – да се предприемат ремонтни дейности по въздушния откос в участъка на слягането на шахтата на ОИ, както и по бързоотка и енергогасителя на преливника. В тази връзка не се констатира порок на предписанието по чл. 146, ал. 1 от АПК, поради което са неоснователни възраженията за липсата на компетентност на органа, издал акта.

Оспореният акт е издаден в писмена форма и съдържа нормативно установените в чл. 59, ал. 2 от АПК реквизити. Посочени са обективно и пълно фактическите основания за неговото постановяване, а именно наличие на слягане по цялата височина на откоса над шахтата на основния изпускател и разрушения поради ерозия на бързоотока и енергогасителя на преливника, водещо до неизправност на язовирната стена (състояние на частично работоспособно). Волята на административния орган е ясно изразена, не съществуват пропуски или грешки, което е предпоставка за правилното упражняване на съдебния контрол за законосъобразност и осигурява възможност на оспорващия да организира адекватно защитата си във висящия съдебен процес. В тази връзка не се установява порок във формата по смисъла на чл. 146, т. 2 от АПК, който да обуславя отмяна на акта.

Съдът не споделя становището на жалбоподателя, че с оспорваното предписание не ставало ясно какви са съображенията на контролните органи да задължат ДПУСЯ да извърши действията, предмет на същото, отразено в раздел V, т. 2 на Констативен протокол № 03-01-81 от 08.12.2022 г., тъй като в него по ясен и недвусмислен начин е описано състоянието на язовира, като изрично е отразено наличието на слягане по цялата височина на откоса над шахтата на основния изпускател и разрушения поради ерозия на бързоотока и енергогасителя на преливника.

Не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила. Преценката на административния орган в случая е направена, след като са обсъдени всички релевантни за случая факти и обстоятелства в изпълнение на разпоредбите на чл. 35 и чл. 36 от АПК, изискващи индивидуалният административен акт да се издава, след като се изяснят фактите и обстоятелствата от значение за случая. Съобразно служебното начало в административния процес административният орган е извършил надлежна проверка на място, на която е установено наличието на свличане в участъка над спирателния кран на основния

изпускател. Посоченото е довело до правилно установяване на релевантните за случая факти.

Не е нарушено и накърнено правото на защита на жалбоподателя в хода на производството. Представител на собственика на язовира е присъствал на проверката и се е подписал без да направи възражения срещу констатациите по протокола. В случай, че жалбоподателят не се е запознал с всички събрани по преписката доказателства, това процесуално право той може да упражни в пълен обем в съдебния процес, като оспори писмените доказателства или представи нови такива.

Не се налага извод за допуснати процесуални нарушения поради обстоятелството, че оспорваното предписание за извършване на ремонтно – възстановителни работи по бързоотока и енергогасителя на преливника е дадено още с Констативен протокол № 03-01-35/19.04.2021 г. на инспектори в РО „Юг – Ю. България“ на ГД „НЯСС“ към ДАМТН. Вярно, че органът има възможност да пристъпи към изпълнение на влязло в сила предписание, но същият има възможност и да дава нов срок за изпълнение на предписанието, какъвто е настоящият случай. Именно даденият нов срок представлява условие и елемент от принудителната административна мярка, водещ до различие с първоначалната.

Констатира се, че другото предписание за извършване на ремонтно – възстановителни работи по въздушния откос в участъка на слягането на шахтата на ОИ е дадено в предходен момент от друг орган, а именно Комисията по чл. 138, ал. 3 ЗВ, назначена от областния управител на област В.. Посоченото не е нарушение, тъй като оправомощените от председателя на ДАМТН длъжностни лица има правомощие да дават подобни предписания, насочени за осигуряване на техническата безопасност на язовирната стена, за което се изложиха мотиви по - горе. В тази връзка ответникът не е обвързан с дадени предписания на друг орган. Тук е мястото да се отбележи, че правомощията на Комисията по чл. 138, ал. 3 ЗВ са регламентирани в Раздел I „Комисия за проверка на готовността за безопасна експлоатация на язовирите“ към глава Втора от горепосочената Наредба, а на председателя на ДАМТН и на оправомощените от него длъжностни лица в Раздел II „Контрол на безопасната експлоатация и техническото състояние на язовирните стени и съоръженията към тях, осъществяван от ДАМТН“ към глава Втора от Наредбата. Именно наименованието на разделите водят до извод, че Комисията по чл. 138, ал. 3 ЗВ проверява готовността, а председателят на ДАМТН и оправомощените от него длъжностни лица контролират конкретното техническо състояние на язовирните стени.

Не са допуснати нарушения на материалния закон.

Съгласно чл. 190а, ал. 1, т. 3 от ЗВ председателят на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор или оправомощените от него длъжностни лица имат право да дават предписания на собствениците на язовирни стени и/или на съоръженията към тях съобразно правомощията си по този закон и наредбата, както и да определят срок за тяхното изпълнение.

Според чл. 4, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за осъществяване на техническата и безопасната експлоатация на язовирните стени и на съоръженията към тях и за осъществяване на контрол за техническото им състояние (Наредбата), собственикът на язовира стопанисва, поддържа, организира, провежда, ръководи и осъществява техническата и безопасната му експлоатация и опазването на околната среда. Съгласно чл. 7 от Наредбата собственикът отговаря за изпълнението на всички изисквания по Закона за водите и за осигуряването на безопасна експлоатация на

язовирите. В случая ДУПСЯ е адресат на посочените норми, тъй като според чл. 139д ЗВ при осъществяването на своята дейност има правата и задълженията на собственик на язовирните стени и съоръженията към тях.

В глава Втора, Раздел I от Наредбата са регламентирани изисквания за гарантиране сигурността на язовирите, язовирните стени и съоръженията към тях в условията на експлоатация. Несъмнено наличието на слягане по цялата височина на откоса над шахтата на основния изпускател и разрушения по бързоотока и енергогасителя на преливника представлява отклонение от изискванията за конструктивната сигурност и технологична сигурност на язовирните стени и съоръженията към тях, регламентирани в чл. 46 и чл. 47 от Наредбата. В този смисъл техническото състояние на язовира е неизправно - частично работоспособно по смисъла на чл. 50, т. 2 от Наредбата, изискващо предприемане на ремонтни работи. При това положение съответства на закона даденото предписание за предприемане на действия за извършване на ремонтни дейности по въздушния откос в участъка на слягането на шахтата на ОИ, както и по бързоотка и енергогасителя на преливника.

Предписанията съответстват на целта на закона

Законодателят е преценил, че е от особено важно обществено значение спазването на изискванията за гарантиране сигурността на язовирите, язовирните стени и съоръженията към тях. Целта на ЗВ е да се предотвратят или намалят вредните последици за човешкия живот и здраве и околната среда, като тази цел се постига именно чрез извършване на контрол за техническото състояние и безопасната експлоатация на язовирните стени и съоръженията към тях.

След като язовир „Кокошарника“ е класифициран в втора значителна степен на потенциална опасност, неговият собственик е задължен да го поддържа в изправно техническо състояние, което да осуетява по всякакъв начин настъпването на наводнения и други неблагоприятни вредни последици, пряко застрашаващи здравето и живота на гражданите и целостта на техническата инфраструктура.

Горното води до извод за неоснователност на жалбата, поради което на основание чл. 172, ал. 2, предл. последно от АПК следва да се отхвърли направено оспорване.

По разноските:

С оглед изхода на делото и на основание чл. 143, ал. 3 АПК ответната страна има право на разноски, които са в размер на 100 лева за юрисконсултско възнаграждение, съответстващо на чл. 24 от Наредбата за заплащане на правната помощ, вр. чл. 37 ЗПрП.

По изложените съображения, съдът

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Държавно предприятие „Управление и стопанисване на язовирите“ срещу дадените предписания в раздел V, т. 2 от Констативен протокол № 03-01-81 от 08.12.2022 г., съставен от инспектори в Регионален отдел „С. България“ – офис В. на Главна дирекция „Надзор на язовирните стени и съоръжения към тях“ към Държавна агенция за метрологичен и технически надзор.

ОСЪЖДА Държавно предприятие „Управление и стопанисване на язовирите“ да заплати на Държавна агенция за метрологичен и технически надзор сумата в размер на 100 лева, представляваща направени по делото разноски.

Решението подлежи на обжалване пред Върховен административен съд в 14 – дневен

срок от съобщаването му на страните.

Съдия: